

Sen ohessa valtuusto valtuutti rahatoimikamarin edellä mainituihin ehdoin tekemään toiminimen Burke & C:ön kanssa sopimuksen sopivien paikkain luovuttamisesta toiminimelle mainittuja laitteita varten.

Lupa porsilaiturin rakentamiseen Pohjoissatamaan. Rahatoimikamarin puoltolauseen mukaisesti myönnettiin¹⁾ valtionrautateiden speditöörille K. G. R. Sundströmille oikeus porsilaiturin rakentamiseen Pohj. rantakadun varrelle ehdoin, että laituri pidettiin asianmukaisessa kunnossa ja kamarin sitä vaatiessa heti poistettiin.

Lupa portaiden rakentamiseen Katajanokan kanavan reunaan. Rahatoimikamarin puollettua sitä koskevaa anomusta kaupunginvaltuusto oikeutti²⁾ tilanomistaja J. F. Lindroosin rakentamaan höyrypursi Ellidan maihinlaskupaikan kohdalle Katajanokan kanavan reunaan kaksi puuporasta käytettäväksi maihinnoususillan asemasta.

3. *Kaupungin omistamien talojen ja rakennusten käyttämistä määrättyihin tarkoituksiin sekä tällaisten rakennusten teettämistä ja kunnossapitoa koskevat asiat.*

Tavarasuojain rakentaminen Eteläsatamaan. Laivanpäällikköyhdistyksen tekemän esityksen tavarasuojain rakentamisesta Eteläsatamaan kaupunginvaltuusto lähetti³⁾ rahatoimikamariin. Kamarin asiasta antamassaan lausunnossa ja myöskin talousarviovaliokunnan, johon asia myöhemmin oli lähetetty⁴⁾, talousarviomietinnössään⁵⁾ puollettua esitystä hyväksyttäväksi valtuusto päätti⁶⁾ kamarin ehdotuksen mukaisesti ottaa kaupungin vuoden 1883 menosääntöön 11,000 markan suuruisen määrärahan avonaisen tavarasuojan rakentamiseksi Eteläsataman pohjoiselle laiturihaaralle sekä toisen 14,000 markan suuruisen määrärahan saman sataman eteläisen venevalkaman eteläpäähän rakennettavan suljetun tavarasuojan esitöitä varten.

Kauppakojujen rakentaminen Rantatorille. Rahatoimikamari oli vuonna 1881 antanut kaupunginvaltuustolle lausunnon läänin kuvernöörin valtuuston harkittavaksi jättämästä esityksestä, joka koski kaupungin torikaupan järjestämistä y. m., ja valtuusto oli tämän johdosta antanut⁷⁾ kamarille tehtäväksi antaa laatia kamarin kuvernöörin ehdotuksen mukaisesti n. s. Rantatorille rakennettaviksi ehdottamia kauppakojuja koskevan yksityiskohtaisen ehdotuksen piirustuksineen. Kun asia vuonna 1882 otettiin uudelleen käsiteltäväksi lausunnon antamista varten kuvernöörille, valtuusto kuitenkin päätti⁸⁾ suunniteltujen myyntikojujen sopivaisuutta koskevaan kysymykseen nähden lausunnossaan omaksua kuvernöörin käsityksestä eroavan mielipiteen. Koska rakennusjärjestyksessä kiellettiin rakentamasta puurakennuksia kysymyksessä olevaan kaupunginosaan, nämä myymälät olisi rakennettava kivistä tai raudasta ja lasista ja ne tulisivat sen johdosta hyvin kalliiksi, eritoten koska niiden eräällä kaupungin näkyvimmistä paikoista sijaitsevina täytyi saada rakennustaitellisessa suhteessa huoliteltu ja siisti ulkoasu. Kokemus oli myöskin

¹⁾ Valt. pöytäk. 24 p. tammik. 11 §. — ²⁾ S:n 7 p. kesäk. 13 §. — ³⁾ S:n 26 p. huhtik. 12 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. jouluk. 5 §. — ⁵⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 31. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 28 p. jouluk. 5 §. — ⁷⁾ Ks. s. 171. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. 7 p. helmik. 1 §.

osoittanut, että kyseistä laatua olevat myymälärivit, joihin oli koottu erilaisia tavaroita, olivat erittäin tulenvaarallisia. Edelleen näytti tällaisen myyntikojujen rakentaminen olevan ristiriidassa voimassa olevan kaupunginasemakaavan kanssa, johon mainittu paikka oli merkitty rakentamattomaksi aukioksi. Lopuksi valtuusto ei, ottaen huomioon näissä myymälöissä harjoitettavan kaupan ja sen harjoittajain sivistystason, voinut olla lausumatta julki pelkoa, että myymälöissä ja niiden ulkopuolella ei tultaisi noudattamaan riittävää siisteyttä ja että niistä siten tulisi siellä kaupan pidettyjen ruokatavarain laatuun ja siis välillisesti kaupungin yleiseen terveydentilaan haitallisesti vaikuttavien miasmojen eli tartunta-aineiden pesäpaikkoja. Vielä vähemmän kaupunginvaltuusto saattoi puoltaa avonaisten kojujen pystyttämistä Kauppatorille, koska ne pahasti rumentaisivat paikkaa ja häittäisivat toriliikettä. Näiden syiden nojalla valtuusto ei ollut katsonut itsellään olleen syytä ryhtyä mihinkään kauppakojujen rakentamista koskevan ehdotuksen toteuttamista tarkoittaviin toimenpiteisiin. Lausuntonsa muissa kohdissa valtuusto yhtyi rahatoimikamarin asiasta antamassa lausunnossa esitettyyn käsitykseen¹⁾.

Kunnallisen sairaalan rakentaminen. Terveyslautakunnan lähetettyä kaupunginvaltuustolle valtuuston aikaisemmin rakennettavaksi päättämän²⁾ kunnallisen sairaalan piirustukset kustannusarvioineen asia vuonna 1881 oli lähetetty³⁾ rahatoimikamariin. Vuonna 1882 kaupungininsinööriä kuultuaan antamassaan lausunnossa kamari katsoi asiakseen kosketella ainoastaan sairaalarakennusten sijoittamista ja sairaalalle luovutettavan alueen laajuutta. Ensiksi mainitussa suhteessa kamari puolsi terveyslautakunnan ehdotusta. Sairaala-alueesta taasen kamari huomautti, että eräät osat tähän tarkoitukseen varattua aluetta todennäköisesti tarvittiin uusia katuja varten sekä mahdollisesti rautatieraiteiden rakentamiseksi Hiitalahden satamaan, minkä tähden valtuuston tuli pidättää itselleen oikeus vastedes määrätä sairaala-alueen rajat. Terveyslautakunnan ehdotuksen muiden osain tarkoituksenmukaisuuden arvostelemisen kamari katsoi edellyttävän ammattitietoja.

Sen jälkeen kaupunginvaltuusto lähetti⁴⁾ asian edelleen valmisteltavaksi valiokuntaan, johon kuuluivat⁵⁾ vtt Björkstén ja Höijer sekä yllä lääkäri, professori A. Th. Sælan. Mietinnössään⁶⁾ valiokunta ehdotti, että sairaalan talous- ja ulkoerakennukset sijoitettaisiin jonkin verran lännemmäksi kuin terveyslautakunnan ehdotuksessa oli edellytetty, sekä että rakennuspiirustuksiin tehtäisiin joitakin mietintöön oheistetun luonnospiirustuksen mukaisia muutoksia. Valiokunnan mietinnön mukaisesti kaupunginvaltuusto hyväksyi⁷⁾ terveyslautakunnan laatiman, kunnallisen sairaalan rakentamista koskevan suunnitelman mainituista luonnospiirustuksista selville käyvin muutoksin ja antoi lautakunnalle tehtäväksi ryhtyä tarpeellisiin sairaalan rakentamista tarkoittaviin toimenpiteisiin. Sen ohessa valtuusto päätti, että rakennustyö tarjottaisiin ja suoritettaisiin urakalla.

Malminkadun kansakoulutalon rakentaminen. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1880 ottanut⁸⁾ kaupungin vuoden 1881 menosääntöön 100,000 markan suuruisen määrärahan kansakoulutalon rakentamiseksi Malmin-

1) Ks. s. 172. — 2) Ks. 1875—78 kert., s. 338 ja seur. — 3) Ks. s. 164. — 4) Valt. pöytäk. 6 p. huhtik. 22 §. — 5) S:n s:n 28 §. — 6) Valt. pain. asiakirj. n:o 13. — 7) Valt. pöytäk. 7 p. kesäk. 4 §. — 8) Ks. s. 128.

kadulle ja viimeksi mainittuna vuonna tarkemmin määrännyt¹⁾ talon paikan edellyttäen, että valtuuston hyväksymä mainitun kadun oikaisemista koskeva ehdotus asianmukaisessa järjestyksessä vahvistettiin. Sen jälkeen kun ilmoitus tämän päätöksen vahvistamisesta oli saapunut²⁾, valtuusto vuonna 1882 kehoitti³⁾ kansakoulujohtokuntaa antamaan tietoja siitä kansakouluhuoneistojen tarpeesta, joka uuden rakennuksen tuli tyydyttää. Tämän johdosta johtokunta ilmoitti, että heti tarvittiin seitsemän luokkahuonetta ja voimistelusalii, mutta että ottaen huomioon kansakoulujen vuotuinen kasvu lähitulevaisuudessa tultiin tarvitsemaan kaksitoista luokkahuonetta ynnä voimistelusalii. Valtuusto antoi⁴⁾ sen jälkeen rahatoimikamarille tehtäväksi antaa laatia tähän tarkoitukseen aiotulle Malminkadun tontille kivistä rakennettavan, kaksi- tai kolmikerroksisen kansakoulutalon ynnä vahtimestarin asunnon ja ulkohuoneen luonnospii-rustukset likimääräisine kustannusarvioineen.

Paviljonkien rakennuttaminen keskiesplanaadiin. Maistraatti ehdotti, että kaupunginvaltuusto tekisi päätöksensä niiden neljän paviljongin laadusta ja tarkoituksesta, joille n.s. keskiesplanaadin vahvistetun asemakartan mukaan oli osoitettu paikat mainitun esplanaadin sivukäytävään varsilta, niin hyvissä ajoin, että mainittujen paviljonkien käyttöoikeus voitiin tarjota tavallisessa järjestyksessä lukien toukokuun 1 p:stä 1883. Asiaa esiteltäessä valtuusto kuitenkin päätti⁵⁾ antaa sen toistaiseksi raueta.

Huoneiden luovuttaminen kansankirjastotalosta. Suomen taideollisuusyhdistys ja Suomen taideyhdistys anoivat kaupunginvaltuustolta, että niiden käytettäväksi maksutta luovutettaisiin huoneistot kansankirjastotalosta. Valtuuston lähetettyä⁶⁾ anomukset kansankirjaston ja lukusalin toimikuntaan, jonka yksissä neuvoin kansankirjastotalon rakennustoimikunnan kanssa tuli antaa asiasta lausunto, mainittu toimikunta ehdotti yhdistysten anomuksen evättäväksi m.m. siihen nojautuen, että Helsingin anniskeluosakeyhtiö lahjoittaessaan kirjastotalon kaupungille oli määrännyt, että kansankirjaston ja lukusalin tuli saada käyttää hyväkseen kaikki se tulo ja muu hyöty, mikä tästä talosta kenties saatiin, ja valtuusto oli ottanut talon vastaan tällaisin ehdoin. Toimikunnan esittämien syiden nojalla valtuusto päätti⁷⁾ olla luovuttamatta kyseisiä huoneistoja ilman vuokraa ja ilmoittaa tämän mainituille yhdistyksille sen varalta, että ne halusivat tehdä toimikunnalle vuokratarjouksen huoneistoista. Taideyhdistys anoi sen jälkeen, että se saisi 800 markan vuokramaksusta lokakuun 1 p:stä 1882 kesäkuun 1 p:ään 1883 käyttää kahta kirjastorakennuksen huonetta, toista vuosinäyttelyään ja kotimaisten taiteilijain uusimpien maalaus- ja kuvanveistotöiden pysyvää näyttelyä varten, toista äskettäin hankittujen ulkomaisten mestarien vanhempien taulujen säilyttämiseen. Kansankirjaston ja lukusalin toimikunnan ja rahatoimikamarin annettua lausuntonsa tästä anomuksesta valtuusto päätti⁸⁾ 375 markan vuokrasta luovuttaa taideyhdistykselle kyseiset huoneet lämpöineen lokakuun 1 p:stä vuoden 1882 loppuun. Sitä vastoin valtuusto hankittuaan lausunnon kamarilta epäsi toimikunnan tässä yhteydessä tekemän esityksen, että kirjastotalosta vuoden 1883 alusta luovutettaisiin maksutta yksi huone sivistyneisiin luokkiin kuuluvien henkilöiden suunnitellulle lukuseuralle.

¹⁾ Ks. s. 155. — ²⁾ Ks. s. 205. — ³⁾ Valt. pöytäk. 10 p. lokak. 10 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. jouluk. 2 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. lokak. 15 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. huhtik. 15 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. kesäk. 4 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. lokak. 20 §.

Myöhemmin valtuusto myöntyi¹⁾ Suomen taideyhdistyksen anomukseen, että sen kanssa tehty vuokrasopimus pidennettäisiin kesäkuun 1 p:ään 1883, jolloin vuokra laskettaisiin 1,500 markan mukaan vuodelta.

Tullikamarin uusi huoneisto. Tullikamarin anottua kaupunginvaltuustolta, että sen käytettäväksi asetettaisiin tarkoituksenmukaisempi huoneisto, valtuusto lähetti²⁾ asian rahatoimikamariin. Samalla lähetettiin kamariin myöskin kauppaneuvos G. F. Stockmannin y. m. samaa tarkoittava anomus. Sen jälkeen antamassaan lausunnossa kamari piti esitettyjä toivomuksia täysin perusteltuina, koska silloinen tullikamari, joka sijaitsi raatihuoneen kolmannessa kerroksessa, oli osoittautunut erittäin epämukavaksi liikenneöivälle yleisölle. Rahatoimikamari esitti, että valtuusto määräten korkeimman hyväksymänsä vuokramäärän antaisi kamarille tehtäväksi yksissä neuvoin tullikamarin päällystön kanssa vuokrata tähän tarkoitukseen sopivimman huoneiston, joka mainitusta vuokramäärästä oli saatavissa. Myöntyen³⁾ tähän anomukseen valtuusto määräsi, että huoneiston vuosivuokra ei saanut ylittää 3,500 markkaa.

Päivystyshuoneiden vuokraaminen tullipalvelijastolle. Tullikamari anoi kaupunginvaltuustolta, että Eteläsatamasta höyrylaivain nopeata käsittelyä ja matkustajain tavarain tullikäsittelyä varten asetettaisiin päivystyshuone tullipalvelijaston käytettäväksi. Valtuuston kanslian lähetettyä tämän asian rahatoimikamariin valtuusto kamarin suosituksesta myönsi⁴⁾ enintään 400 markan suuruisen määrärahan sopivan huoneiston vuokraamiseksi tarkoitukseen kuluvan vuokravuoden ajaksi.

4. Muut kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat.

Kaupungin kiinteän omaisuuden katselmus. Kaupungin kiinteän omaisuuden katselmusmiehiksi kaupunginvaltuusto valitsi⁵⁾ vtt Grönqvistin ja Höijerin ja heidän varamiehekseen vtn Heimbergerin.

Vesijohdon ulottaminen Merimies- ja Punavuorenkaduille. Valtuusto lähetti⁶⁾ sille esitetyn anomuksen vesijohdon jatkamisesta Merimies- ja Punavuorenkaduille rahatoimikamariin, joka kuitenkin ei vuoden varrella antanut siitä lausuntoaan.

Vesijohdon ulottaminen Antreankadun tontille n:o 44. Helsingfors Sandviks Aktiebolag niminen yhtiö oli rahatoimikamarilta anonut, että Antreankadun alla kulkeva kaupungin vesijohto silloisesta päätökohdastaan eli suunnilleen Abrahamin- ja Hietalahdenkatujen keskiväliltä jatkettaisiin viimeksi mainitun kadun varrella olevaan yhtiön tonttiin n:o 44 asti, ja siinä tapauksessa taannut kaupungille 850 markan vuotuisen tulon yhtiön vedenkulutuksesta. Kamarin ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti⁷⁾ antaa laittaa pyydetyn johdon ja myöntää tarkoitukseen 7,800 markkaa vuoden menosääntöön vesijohdon laajentamista varten otetusta määrärahasta. Tämän työn yhteydessä oli myös suoritettava erinäisiä tasoitus- ja viemäritöitä⁸⁾.

Vesijohdon ulottaminen Arbetarenes i Helsingfors byggnads aktiebolag nimisen yhtiön Ruoholahdenkadun varrella olevalle tontille. Sen johdosta,

¹⁾ Valt. pöytäk. 21 p. marrask. 10 §. — ²⁾ S:n 6 p. huhtik. 9 §. — ³⁾ S:n 7 p. kesäk. 1 §. — ⁴⁾ S:n s:n 16 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. tammik. 13 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. marrask. 4 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. kesäk. 13 §. — ⁸⁾ Ks. s. 224.